

BÌNH NGUYÊN LỘC

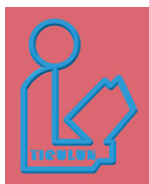

Picasso

**KẺ KHÔNG BIẾT
LÀ KẺ NÀO ?**

**Kẻ không biết,
là kẻ nào ?**

Bình Nguyên Lộc

Paris * 08.2025

Tranh bìa : *Picasso*
Nguồn : *thuquanbanthao*

**Kẻ không biết,
là kẻ nào**

BÌNH NGUYÊN LỘC

**VĂN HỌC số 200
Giai phẩm mùa Xuân 1975**

Mạnh đứng lên, rời mộ phần của cha mẹ chàng, một ngôi mộ gọi là Song hồn, lòng không buồn cũng chẳng vui. Ông cụ bà cụ đã chết già, con cháu thấy rằng hai cụ ra đi cũng vừa lúc và nhút là rất tốt đẹp, không có đau ốm liên miên trong nhiều năm, nhiều tháng, mà như vậy là rất lành theo tin tưởng của dân ta.

Anh có khóc vào ngày đám ma, nhưng rồi sau đó, anh chỉ còn tưởng nhớ thôi chứ không có *Ngàn năm thương tiếc*, đúng theo những câu chữ gắn trên các tràng hoa. Như vậy là không đủ hiếu thảo theo *Nhị thập tứ hiếu* của Á Đông.

Nhưng anh không hoàn toàn bất hiếu vì hôm nay, ngày hăm ba tháng chạp ta, anh đi dầy mả, theo tục lệ xưa, tức đến đây để dầy cỏ quanh mộ.

Mộ ở nhà quê kia, mới là bị cỏ xâm lăng. chứ mộ ở các nghĩa địa Sài Gòn thì không. Mặc dầu vậy, anh cũng cứ đi. Thế là có hiếu rồi chứ gì.

Mạnh chẳng có gì cần phải làm ngay hết, nên không vội ra khỏi nghĩa trang. Ở đây không có âm khí nặng nề, mà cũng chẳng có một anh chàng Vương Quan đi theo để hù cho thiên hạ phải rút lui vội vàng, mà trái lại, có màu xanh cây cỏ, rất dễ ưa đối với một người dân phải thưởng thức quanh năm cái màu xám xịt của xi măng cốt sắt trong thành phố, nên người viếng mộ ngược lên nhìn tàng cây ô môi mọc không xa đó bao nhiêu. Tàng cây ô môi đẹp lắm. Tại ta cứ đọc thơ Tàu,

có nghe người Tàu ca ngợi cây Tòng, cây Bả, cây Hòe, cây Phong, cây Tử của họ, cây cối của ta chẳng được ai đề cao cả, chứ thật sự thì cây ô môi đẹp hơn những cây được tả trong sách Tàu nhiều bậc.

Nguyễn Du nhà ta cũng chỉ ca ngợi cây Phong mà không nói đến cây dừa, cho dầu là ở ngoài truyện Kiều. Câu chuyện trong Kiều xảy ra ở bên Tàu thì bắt buộc phải có *Rừng phong thu đã nhuốm màu quan san*, chứ ở những bài thơ khác, đâu có nói chuyện bên Tàu hoài, vậy mà cũng chẳng nghe thi hào ta ca ngợi cây cau lần nào cả.

Ô môi là cây của vùng Cửu Long. Đây là một cuộc lạc bước phong trào, giống như một cô thợ cấy dưới ấy, bị ai xui dại, trôi dạt lên Sài Gòn để làm gái bán Bar. Mặc dầu vậy, cây này vẫn đẹp. Ngay dưới cội ô môi, một nắm mộ đóng

rêu. Mạnh thích những ngôi mộ đóng rêu hơn là mộ được tô cẩm thạch giả. Trừ tư tưởng ra thì cái gì đóng rêu cũng đẹp cả. Ngay như một người đàn bà xế bóng mà cũng cứ đẹp được một vẻ đẹp ngậm ngùi như thường. Mạnh lần bước đi đến đó, để xem cái cụ nào nằm dưới ấy và đã được mấy trăm năm rồi.

Thình lình, anh thù người ra, khi tới nơi đọc được mấy dòng chữ ngắn sau đây nơi mộ bia :

LÊ THỊ N.

28-11-1928

9-2-1945

Không, người dưới mồ là một người hoàn toàn xa lạ đối với Mạnh, chớ không phải là một cô gái mà anh đã yêu đâu.

Nhưng cô này chết một tháng đúng, trước ngày Nhựt lộ đồ Pháp tại đất nước của ta. Cô này không bao giờ được biết biến cố đó cả. Đến tháng tám năm đó thì Huê Kỳ thả trái bom nguyên tử đầu tiên của nhưn loại xuống thành phố Hiroshima. Cô này cũng không biết. Cô ta chưa hề nghe nói đến danh từ Bom nguyên tử lần nào cả. Đó là danh từ mà vào thuở ấy chỉ có học sinh trung học đệ nhị cấp của Pháp mới biết nhưng họ chỉ biết danh từ Pháp mà thôi chứ cũng chẳng biết danh từ Việt nữa. Thuở ấy trung học đệ nhị cấp của Pháp đã dạy tiểu ri về bom nguyên tử rồi, trong môn Vật lý, nhưng vào năm đó thì con gái mười bảy, không thể leo lên tới đệ nhị cấp được như ngày nay.

Cô này lại không biết bao nhiêu là biến cố động trời xảy ra sau đó. Cô ta

không được thấy Tây bị Nhựt rượt chạy có cờ, cô ta cũng không thấy Nhựt bị đồng minh rượt chạy vắt giò lên cổ. Cô ta chẳng thấy dân ta khởi nghĩa, chẳng thấy ta tàn sát lẫn nhau, chẳng thấy gì hết.

Cô ta cũng chưa được anh con trai nào hôn lần vào hết, vì vào thuở đó thì con gái ta chưa yêu quá sớm như thời nay, không có ai thương tiếc khôn nguôi cô ta hết, trừ cha mẹ của cô ta. Nhưng cha mẹ của cô ta chưa chắc còn có mặt trên dương thế này.

Cô này chắc đẹp lắm. Mạnh nhất định là như vậy. Con gái Liêu trai thì cô nào cũng đẹp tuyệt hết, thì tại sao cô này lại không đẹp chứ ? Mạnh sẵn lòng quên xương tàn cốt rụi dưới ấy, mà chỉ cố thấy lại người quá cố vào những ngày người đó chưa lìa đời.

Đẹp, trinh trắng và vô danh. Mộ bia chỉ chứa có bấy nhiêu dòng chữ ấy thôi. Cô ta chưa có sự nghiệp nào để lại cho đời sau cả, để giúp cho người thân của cô được dịp khoe ra, chẳng hạn : nữ vô địch bóng bàn, меđal vàng trong cuộc tranh tài bơi lội quốc tế vào năm X.

Ta thường có khuynh hướng cảm tình với người đẹp, cho dầu là một người đẹp bản thủ, phương chi cô này chưa kịp bản thủ thì đã không còn dịp để mà bản thủ. Cảm tình thường xui ta thương xót.

Mạnh vừa thương xót người không được biết rất nhiều chuyện hay, vừa nghe sung sướng rằng mình đã được biết nhiều chuyện hay.

Mạnh có cảm giác như là người dưới mồ cùng đi xem Cải lương với anh, nhưng mới xem được có một màn rưỡi

là phải ra về, vì một cơn nhức răng xảy đến thành linh. Mấy màn sau, hay lắm, nhưng cô ta không được thưởng thức. Báo chí sẽ không tường thuật vì đây là một ban kịch nhỏ. Rồi thì gánh hát tan rã sau đó, không bao giờ diễn vở tuồng ấy nữa hết.

Mạnh tần ngần đứng trước ngôi mộ này rất lâu và nghĩ ngợi miên man về đủ thứ việc.

Tại sao lại chết trẻ đến thế mà không chết vào thời trung niên như mọi người hoặc chết già như một số người ? Cô này có đẹp chẳng ? Không hiểu sao, Mạnh lại cố cố hình dung ra một thiếu nữ đẹp tuyệt trần. Chàng ý thức được rằng đó chỉ là tưởng tượng mà thôi, và tưởng tượng thì thường sai, nhưng cứ cố tin rằng người dưới mồ rất đẹp.

Mặc dầu gắn với thế hệ của người chết, Mạnh đã quên mất con gái của năm 1945 đẹp ra sao và ăn mặc như sao. Vẻ đẹp của con gái cũng thay đổi, từng thời một, mà cái chu kỳ đẹp của các cô chỉ dài có mười năm thôi, rồi thì các cô sau đó, đẹp một cách khác mà không ai dè. Chàng thì chàng biết sự kiện đó, nhưng đã quên vẻ đẹp 1945 rồi.

Từ những chuyện lật vạt như vậy, Mạnh bước lên lần đến những điều rắc rối hơn.

Sự thương xót của chàng, chàng bỗng thấy là hơi kỳ kỳ. Nó giống sự thương xót của một nhà truyền giáo, thương cho kẻ không biết lẽ đạo mà ông ấy cố truyền. Nhưng kẻ ấy không biết lẽ đạo của ông ấy, mà vẫn biết lẽ đạo khác. Hai lẽ đạo, chưa chúc lẽ nào đúng hơn lẽ nào. Chưa

chắc kẻ biết lại sung sướng hơn kẻ không biết.

Nghĩa trang này là nghĩa trang riêng của một nhóm người cùng tỉnh. Tỉnh này chỉ nằm cách Sài Gòn có ba mươi cây số. Chỉ có gia đình nào mà tổ quán nằm trong một làng quá bất an ninh, họ mới đưa người thân của họ vào đây, còn thì họ chờ linh cữu về tỉnh cả. Thế nên ông cụ bà cụ của Mạnh qua đời sau cô gái này những năm năm năm mà chỉ nằm cách cô ta có vài thước Tây. Mộ của cô N. thuộc dãy ở sau lưng của dãy mộ của cha mẹ Mạnh. Ông cụ bà cụ của Mạnh đã biết tất cả, nhưng sung sướng hơn cô này ở điểm nào ? Hai cụ chỉ phải sợ hãi, đau buồn cho nhà tan, quê mất, nào có vui sướng giây phút nào đâu. Chính chàng cũng chẳng hơn gì cha mẹ chàng bao nhiêu.

Chàng biết Ti vi, còn cô này thì không biết. Nhưng Ti vi hay ở chỗ nào kia chứ ? Ông Nguyễn Huệ đâu có biết Ti vi, nhưng ông sướng ghê hồn mà đuổi được quân xâm lăng nhà Thanh một cách oanh liệt. Đó là lần đầu tiên trong lịch sử như loại mà một thứ dân nhược tiểu đã làm khiếp vía được một đại cường quốc.

Vả lại nếu có linh hồn thì cô này vẫn biết đủ cả thứ sự kiện, y hệt như chàng, và chắc chắn là đã biết nhiều hơn chàng, biết những âm mưu trong bóng tối mà con mắt của người trần, làm dân thường, không thể biết được. Và cô ta biết một cách bình thản, không lo âu, không sợ hãi, vì cô ta là ma. Ma đâu có sợ người.

Gì chứ chắc chắn là cô ta sướng hơn Nguyễn Du, bởi cô đã được thưởng thức

Nguyễn Du, còn Nguyễn Du thì thưởng thức cái gì ?

Cô hơn Bà huyện Thanh Quan vì bà ấy làm gì mà biết kem Givral, làm gì biết Croissant Brodard ?

Thôi cô nhé ! Tôi không thương cô nữa đâu. Cô là người được thoát. Nếu cô sống thì biết đâu vào năm 1946 cô lại không bị Tây hiếp dâm như hằng vạn thiếu nữ Việt Nam đã bị. Nếu cô sống thì biết đâu vài năm sau đó cô chẳng bị một anh chồng phụ rẫy làm cho cô đau khổ vô ngần. Cô không đáng thương. Cô không cần được thương. Tôi và cô chắc đồng ý nhau ở hai điểm đó, nếu có linh hồn. Cô chẳng có thiệt một chút xiu nào hết. Chắc chắn là cô không có để lại một đứa con cô phải khóc mẹ. Nhưng nếu rủi ro cô là một người đàn bà có con, lại không còn thân bằng quyến thuộc thì con của

cô năm nay đã hăm sáu rồi. Nó đập xích lô chẳng ? Các anh đập xích lô kiếm tiền được nhiều hơn tôi, cô khỏi phải thương con của cô đói. Nếu người con ấy là con gái thì cô ấy có thể đang bán nước mía, mà các chị bán nước mía cũng kiếm tiền được nhiều hơn tôi.

Không có bằng chứng rằng một tiểu thư được hạnh phúc hơn một cô bán mía ghim đầu cô à. Cũng chẳng có bằng chứng rằng một gã trí thức được hạnh phúc hơn một bác thợ nề.

Nếu cha mẹ cô còn sống thì hai cụ đã quá già không thể đi viếng mộ của cô được. Nếu có linh hồn thì chắc cô buồn lắm phải không cô ? Nhưng mà không sao. Từ mấy năm nay, tôi đi qua đây rất nhiều lần, nhưng không thấy cô. Giờ thì tôi đã thấy rồi và từ đây sẽ có tôi viếng mộ cô mỗi năm, vài ba lần.

Nếu cô thích được tôi sẵn sóc đến nhiều hơn thì xin mời cô về nhà tôi vì tôi bận chạy gạo, không thể thăm cô thường hơn. Tôi chẳng thêm sợ ma dân. Và lại ta không thù oán nhau thì cô sẽ chẳng làm gì tôi hết.

Tôi đang băn khoăn về sự có linh hồn hay không. Nếu có thì hay lắm cho... tôi. Biết đâu được trò chuyện với ma lại không thú vị hơn với người. Tôi nói rằng cho tôi mà không nói rằng cho cả hai vì tôi đang cô đơn, còn cô thì chưa chắc cần bạn như tôi. Ở đây đông đảo hồn ma, trẻ già đều đủ mặt thì chắc cô không thiếu bạn.

Nhưng tại sao tôi lại thấy cô hôm nay ? Tôi tin rằng cô muốn cho tôi thấy cô chẳng ?

Có biết bao nhiêu là nhà giàu khoe của xây mộ rất to và rất đẹp, sao tôi không chú ý đến bao nhiêu công trình kiến trúc mắc tiền đó mà chỉ chú ý đến một ngôi mộ tầm thường như mộ của cô ?

Tôi thích quen với hồn ma của cô, không có hậu ý gì hết cả đâu. Ma chẳng phù hộ con người được, như kẻ phạm trần thường tưởng. Nếu được thì hồn ma của tổ tiên của cô đã phù hộ cho cô khỏi chết quá trẻ như thế ! Vậy là tôi bất vụ lợi riêng. Chẳng những thế, tôi lại còn giúp cô biết những gì mà cô chưa kịp biết. Ma biết đủ thứ, nhưng những cái bản thủ thì ma rất sợ, nên không dám dòm. Chẳng hạn cô không nên tiếc rằng chẳng được cậu con trai nào hôn cô cả. Chẳng có gì đâu cô à. Cái thứ mà người ta ca ngợi rằng là ngọt lịm, thường thì dư

vị rất là đắng cay. Đừng thèm tiếc.

Tôi mong có linh hồn để được nói đùa với cô một câu. Đúng vào ngày hôm nay, tôi rất giống cô vào những ngày cuối cùng của đời cô. Cô còn nhớ chẳng là vào những năm 1943, 1944, 1945 Đông Dương bị đồng minh vây khốn, và ta không còn lấy một giọt xăng ? Ngày hôm nay xăng quá mắc, tôi phải đến đây bằng chiếc xe đạp han rỉ mà cô thấy đang dựng ngoài kia. Sống thêm vài mươi năm để phải chịu cực như vài mươi năm trước thì sống để làm gì phải không cô ?

À mà cô hơn tôi nhiều ấy chứ ! Tôi đã quên chi tiết này là trong thời đó, ta đã tự chế ra máy chạy bằng than củi, rồi gắn máy đó vào ô-tô. Xe buýt và xe dò vẫn làm phận sự được như thường ấy chứ. Ngay cả xe du lịch cũng vậy. Không biết tại sao mà ngày nay ta không làm

như vậy nữa, cứ ngồi đó mà thở than.

Cô có cần hương chẳng ? Tôi có sẵn đây, Nhưng lần sau thì tôi sẽ mang vào đây một cây hương thật quý, hầu thắp lên thương tiếc Nàng. Ấy, đó là một bản nhạc mà cô cũng không được biết vì mãi đến mười tháng sau khi cô lìa đời thì Lê Thương mới sáng tác bản nhạc đó tại Mỹ Tho. Nhưng Lê Thương chỉ nói đến Chàng. Tôi thì tôi nói đến Nàng vì không lẽ cô là con trai.

Tôi thích có linh hồn, vì nếu cái chết giống như là cục nước đá tan thì cũng hơi buồn. Thân thể của ta tốt đẹp lắm. Nếu tôi mà không bỏ giai, dưới con mắt của đồng chúng của tôi thì tôi cũng cứ đẹp hơn con chó. Tôi lại biết nhiều hơn con heo. Vậy nếu chết giống như là phiến ngói bể thì uống biết bao nhiêu !

Tôi không ngoan đạo, bất kỳ đạo nào tôi cũng chẳng ngoan hết. Nhưng có lẽ rồi tôi sẽ ngoan. Nhiều tôn giáo làm cho ta tin rằng có linh hồn. Thế là đỡ buồn, như được xem một phim hay. Có người ngoan đạo và tin mạnh, và họ được xem một cái phim hay chiếu mấy mươi năm cũng chưa hết : Đáng đồng tiền bát gạo lắm.

Chết rồi thì còn nữa, y như là tiểu thuyết đăng báo hằng ngày. Như vậy có phải là thú vị hơn là chấm dứt hay không nè ?

Ở bên ấy có vui hay không cô ? Cô chưa phạm tội tổ tông thì chắc cô khỏi bị đày xuống địa ngục của âm ty. Vậy có gì hay lạ, xin đánh vô tuyến điện cho riêng một mình tôi biết mà thôi. Tại sao vậy cô biết hay chẳng ? Nếu cho tụi nó biết, tụi nó sẽ mua thuốc ngủ thì phiền

cho các nhà xã hội học lắm, họ sẽ nát óc mà không tìm được duyên cớ của một cuộc tự tử tập thể. Tội nó đã chán đi pate, chán nhảy đầm, chán cả con gái mặc duýp ngắn nữa thì nếu có gì mới lạ đôi chút là tội nó sẽ nhào vô. Thời nay đám ma mắc tiền lắm, tội nó mà chạy theo cô thì bọn còn sống lại sẽ thiếu hụt ngân sách mà chẳng biết xin viện trợ của ai.

Tin giờ chót. Ba tháng đã qua rồi mà tên Mạnh chưa hề được báo mộng, cũng chưa hề thấy ma của cô N. mặc dầu đây là câu chuyện có thật, nghĩa là cuộc gặp gỡ ngôi mộ lạ có xảy ra, những ý nghĩ lẩn cảm trên đây có nảy ra trong trí và lòng của tên Mạnh. Có thể là không có linh hồn, có thể là hồn người chết không vội vàng như ta ? Để xem.

Trong khi chờ đợi, tên Mạnh thấy rằng kẻ không biết, chính là hắn chớ không phải là người ra đi vào đầu năm 1945. Ba trăm năm sau, quá nhiều sự kiện đã xảy ra mà lịch sử chỉ sẽ ghi vắn tắt : (Đệ nhị thế chiến chấm dứt vào ngày 19 Tháng tám Dương Lịch 1945). Thế rồi người đọc sử sẽ có cảm giác rằng sau 1945, chẳng có gì để mà phải biết.

Và quả thật chẳng có gì đáng biết cả, ngoài cái việc loài người đã lên được cung Trăng. Khoa học đã có tiến, nhưng không ghê gớm lắm về mặt cứu đời. Căn bệnh xoàng là bệnh cảm cúm, y học chưa biết trị. Vũ khí thì có tiến, nhưng biết cái đó, không hay bao nhiêu. Vậy cô N, không phải là người không biết, Người không biết là Mạnh. Y giống hệt người của hai mươi ngàn năm trước và hai mươi

ngàn năm sau, là y không biết có linh hồn hay chẳng,

Sung sướng thay, kẻ đã thấy ma !
Hễ có ma là có linh hồn. Mạnh tha thiết mong được thấy ma, nhưng bóng vía của anh nặng quá chẳng mà ma không bao giờ hiện ra cho anh tin ? Anh không tin ai được cả về vụ đó, mà kinh nghiệm bản thân thì anh không bao giờ có.

Anh đã trở lên nghĩa địa nhiều lần, với những cây hương thật quý mua ở hiệu Sơn Dương, phố Huỳnh Thúc Kháng, do một phụ nữ Ấn Việt quen cung cấp cho. Anh đã khấn cô N, khấn rất thành khẩn như những tay đánh đề, hay đánh số đuôi thường cầu xin cô hồn mách cho họ cái số phải mua. Nhưng cô N. cứ thờ ơ với anh.

Cô ấy đã chết từ lâu năm quá rồi nên hồn đã tiêu tan đi chẳng ? Không. Sách của người Anh và người Đức thường kể chuyện ma già bốn trăm tuổi, vẫn còn hiện ra kia mà.

Chết rồi thì như đá tan, ngôi vỡ, thi hơi buồn. Phải còn cái gì. Nhất là hơi đáng sợ trong những giờ hấp hối. Mạnh nhớ lại những chuẩn bị của mẹ anh. Bà cụ đã sắm đủ thứ, khi bà nghe trong người sao đó chẳng biết. Bà sắm một chiếc khăn nhiễu điều thật mắc tiền, nói rằng để xuống dưới ấy ăn trầu, cho có mà lau miệng. Không, bà cụ không sợ hãi chút nào hết trước cái chết mà bà cụ cho là về quê xưa, một chuyến đi cũng thú vị như ta đi Đà Lạt.

Mạnh cứ tưởng nhớ mẹ, nhưng không thương xót bà cụ vì biết chắc rằng bà cụ không có đau khổ khi sắp sửa là

đời. Bà cụ theo ông theo bà kia mà. chứ có mất mát gì đâu. Ở với con cháu cũng vui, mà về với ông bà thì vui cũng đâu có kém.

Chàng thương xót cô N trở lại như trong phút đầu gặp gỡ. Cô này chắc giống chàng là không tin rằng có cái vụ Còn nữa, sau khi cô ta nhắm mắt. Vậy là cô ta đã có sợ hãi và đau khổ.

Chúa ơi ! Trời Phật ơi ! Làm sao cho tôi có được lòng tin nơi thần quyền, nơi linh hồn, nơi một thế giới bên kia ? Khoa học đã làm cho tôi khổ sở. Mẹ tôi bình thản ra đi vì bà dễ tin.

Cô N. ơi ! Tôi van lạy cô cho tôi thấy mặt một lần, hay chỉ thấy bóng dáng mơ hồ của cô thôi cũng tạm đủ. Cô đòi hỏi gì, tới cũng sẽ cố thỏa mãn cô. Nếu cô xấu như ma và đang cô đơn, và bắt tôi an ủi

cô, tôi cũng sẵn lòng. Cô bắt tôi chết theo cô, tôi cũng chẳng tiếc đời, bởi là đời mà còn cái gì thì cứ thích như thường, mặc dầu người bạn gái âm ty xấu thấy mà bắt sợ.

Nhưng tại sao lại xấu như ma chớ ? Bà Tùng Linh đã quả quyết rằng ma đẹp, mà tôi tin họ Bồ hơn là tin tổ tiên tôi, những vị đã tạo thành ngũ xấu như ma. Này nhé : Ma nhứt định phải giỏi hơn các mỹ viện, giỏi hơn các nhà giải phẫu thẩm mỹ Nhứt Bồn. Ma không cần bơm chất nhựa vào vú cho phụ nữ phải có thể mắc bệnh ung thư. Ma chỉ đọc một câu thần chú là tự nhiên ngực sẽ nở ra, và mặt mũi sẽ đẹp hơn mặt mũi Tây Thi. Ma già như cô, có thể hiện ra như một thiếu nữ mười bảy là cô của năm 1945.

Nhưng mà ma thì lại không già như con người. Tổ tiên tôi đã quá mâu thuẫn.

Cõi chết được gọi là cõi bất tử, trường sinh, thì ma con gái mười bảy cứ là con gái mười bảy hoài hoài ngàn năm ấy chứ. Mà con gái mười bảy thì khó lòng mà xấu được, Con gái mà không đẹp lắm, cũng thường dễ coi, ưa nhìn.

Nhưng tôi thí dụ rằng là cô quá xấu như ma đi nữa, tôi vẫn muốn yêu cô.

Tôi thích yêu ma hơn là yêu người. Hình như là ma không biết phản bội. Cô sợ ô nê của chốn thị thành chẳng ? Được, tôi đã có cách. Ta sẽ về sống với nhau ở một làng hẻo lánh nào đó, trên Định Quán chẳng hạn, nơi đó những người chán đời đã lập xong một làng riêng cho họ. Ở đó, phụ nữ đông hơn nam phái, nữ được sư có, nữ giáo sư có. Cô tha hồ mà đánh bạn với họ. Họ sạch lắm, sạch như người con gái trinh trắng là cô. Họ quen

với tôi và sẵn sàng cho tôi nhập tịch, cả với một con ma.

Những nén hương này do một phụ nữ Ấn Việt cung cấp. Cô ấy giàu lòng tin lắm và cô ấy chẳng hề biết sợ chết. Chắc cô ấy có biết gì về thế giới bên kia. Tôi mượn hương của kẻ có lòng tin để mà kêu gọi cô. Sao cô nỡ để cho tôi phải hoang mang ?

Những cây hương thật quý này, không còn đốt lên để thương tiếc nàng nữa. Đây là một lời nhắn tin với người mà tôi mong cứ còn. Cô còn thì có gì đâu mà phải thương tiếc.

Cô còn, cô còn, cô còn. Tôi tự kỷ ám thị để may ra, để được lòng tin rằng là có linh hồn, có thế giới bên kia. Sâu quá cô ơi, cái bên kia thăm thẳm. Không có viễn vọng kính nào đủ khả năng giúp đỡ

tôi cả, mà chỉ có cô mà thôi. Tôi đặt cả hy vọng vào cô xin cô biết cho.

Xuân qua rồi xuân trở lại, trong một vòng lẩn quẩn bất tận. Con người lẽ nào lại kém hơn xuân ? Quả thật chẳng hề có ai ra đi rồi trở về cả, nhưng cái phần hồn của họ phải có trở về chớ sao không.

Nhưng người thân yêu của họ thì chẳng bao giờ gặp lại hồn họ. Họ phản bội chẳng vì họ bắt bồ với người khác ? Vậy là ma cũng phản bội. Nhưng tôi lại là người khác đấy cô à. Tôi không phải là anh học sinh của năm 1945 vừa mới quen với cô và được cô cảm tình với. Ủ, cô cứ phản bội như loài người đi, cũng chẳng sao hết, vì lần này thì nạn nhân của phản bội là anh học sinh đó chớ không phải là tôi.

Kha... kha.. kha... mấy thằng mọc sừng đều hóa ra nhà đạo đức tuốt hết và lên án sự phản bội. Nhưng chúng nó cứ thích cho thiên hạ mọc sừng và xúi dục phụ nữ phản bội, nếu kẻ hưởng là chính chúng nó. Ấy, các ông Á Rập ơi, các ông cứ cúp xăng tụi nó và cứ tiếp tục bán cho tôi. Như vậy thì chính sách bắt chẹt của các ông sẽ được tôi đề cao.

Con gái cứ hư hỏng với tôi thì xã hội sẽ cứ lành mạnh, bằng như hư hỏng với mấy thằng khác thì sẽ chết với tôi cho mà xem.

Vả lại thật ra thì cô không có phản bội đâu. Chính anh ấy đã quên cô đó chứ. Cái tình *Thương hoài ngàn năm* của dân ca ta, chỉ có trong dân ca. Người sống kia mà có rủi ngồi khám ba năm, họ còn không đợi được, huống hồ chỉ là người ra đi vĩnh viễn như cô. Trí nhớ của con

người ngăn lắm cô à. Chỉ có mấy thằng văn nghệ sĩ lắm cảm, chúng nó mới đau khổ tương đối lâu hơn người thường chứ còn đại đa số phàm phu tục tử, đã quên cô mất rồi. Đây là tối hậu thư. Tôi chỉ là phàm phu tục tử. Nếu cô không hiện hồn về để tiếp xúc với tôi, thì sáu tháng nữa, tôi cũng sẽ quên cô. Và có vào đây, tôi sẽ tìm một ngôi mộ bị bỏ quên khác mà mộ bia còn mới hơn mộ bia của cô, chẳng hạn cô Trần Thị B. 1945-1965.

Cô B. trẻ hơn cô, hấp dẫn hơn cô. Cô B. là người biết mặc duýp ngắn, còn cô thì không. Cô là bà già được tôi yêu mà cô không đoái hoài đến tôi thì cô sẽ phải tiếc.

BÌNH NGUYỄN LỘC

